

Over kunstenaars in de hobby

Tekst: Nico van Benten

Prachtige Franse Sierduivenrassen illustreerden de jaarkalender van de Franse Bond van Sierduivenliefhebbers, de Société National de Columbiculture – SNC – in 1996. Zij waren gemaakt door de bekende Franse Sierduivenkeurmeester, succesfokker van Oosterse Meeuwen en voorzitter van de Standaardcommissie van de Entente Européenne, Jean-Louis Frindell.

Franse Kropper NL - Boulant Français F - French Pouter GB

Behoort tot de grote kroppers en is nauw verwant aan de Engels Kropper. Waarbij die nauwe verwantschap niet geldt voor de voetbevedering en de typische bogen, die bij de Franse Kropper horen. Onder die bogen verstaat men achtereenvolgens, van bovenaf gezien, de drie rondingen gevormd door de krop, het borstbeen en de ronde uitspringende bovendijen. De rechtopstaande houding en de bonttekening, waaronder de borstslab en vleugelrozetten heeft de Franse Kropper weer gemeen met zijn Engelse familie. De verhouding is 2/3 voor de benen en 1/3 achter de benen, waardoor het automatisch een ras is wat zich vertikaal stelt. Elegantie en slankheid, waarbij gekruiste vleugels worden verlangd. Het ras bestond reeds in de 19e eeuw en kwam vooral voor in de Noord Franse stad Amiens, waardoor het in de beginjaren ook wel als Boulant d'Amiens werd aangeduid. De stad Amiens ligt 115 km ten noorden van Parijs, ofwel ca 100 km van de Belgische grens verwijderd. Populair is het ras nooit echt geworden. De fokkers bevinden zich vooral in Noord Frankrijk en ook in Duitsland heeft het ras een redelijke aanhang.

Voor meer informatie: Club du Boulant Français, Matela Tadeuz, 38 rue Emile Zola, 59179 Fenain Frankrijk.

Cauchois NL – F - GB

Een prachtig Frans vormduifras, maar waaraan men in het land van herkomst de eisen stelt van die van een kleurduif. Echt een ras voor specialisten, die op Europees niveau heel nauw samenwerken.

In Nederland is het aantal fokkers van dit ras hooguit 10, terwijl het in België en Duitsland veel voorkomt. In Frankrijk behoort het ras tot één van de meest populaire rassen, waarvan er op de Nationale bondsshow grote aantallen worden ingezonden. Het ras werd reeds in de 17e eeuw in Normandië en met name in de streek Caux, gelegen in Noord West Frankrijk, gefokt. Onmiskenbaar hebben een kropperras, de Mondain en de Hyacintduif een rol gespeeld bij de totstandkoming van het ras. Dit ras werd in de beginjaren dan ook Mondain van Caux genoemd en bovendien zou dit ras toen nog met een volle krop hebben

geblazen. Het bovenstaande kan worden opgemaakt uit hetgeen de Franse schrijver Buffon in 1774 over dit ras schreef. De wat dikkere hals en de neiging tot blazen is heden ten dage nog in het ras aanwezig, maar ook de kropslab is een bewijs van de relatie met een kropperras. De schub- of krastekening zou afkomstig zijn van de oorspronkelijke Franse Hyacintduif. Na het algemeen voorkomen is de kleur en tekening het allerbelangrijkste onderdeel van dit ras, waar de hoogste eisen aan worden gesteld. De moeilijkste maar ook meest attractieve kleuren, zijn de wit-rose en bronsgeschubden. Opmerkelijk is de vermelding van de vleugelspanwijdte in de Franse standaard, die voor doffers 85 à 90 cm en voor duivinnen 80 à 85 cm moet zijn. Ook

voor de staartpenen staat vermeld dat deze 4 cm breed moeten zijn. De ideale stand is 45° en de lengte van snavelpunt tot staarteinde is tussen de 42 en 46 cm. Doffers hebben een gemiddeld gewicht van 750 gram en duivinnen van 675 gram.

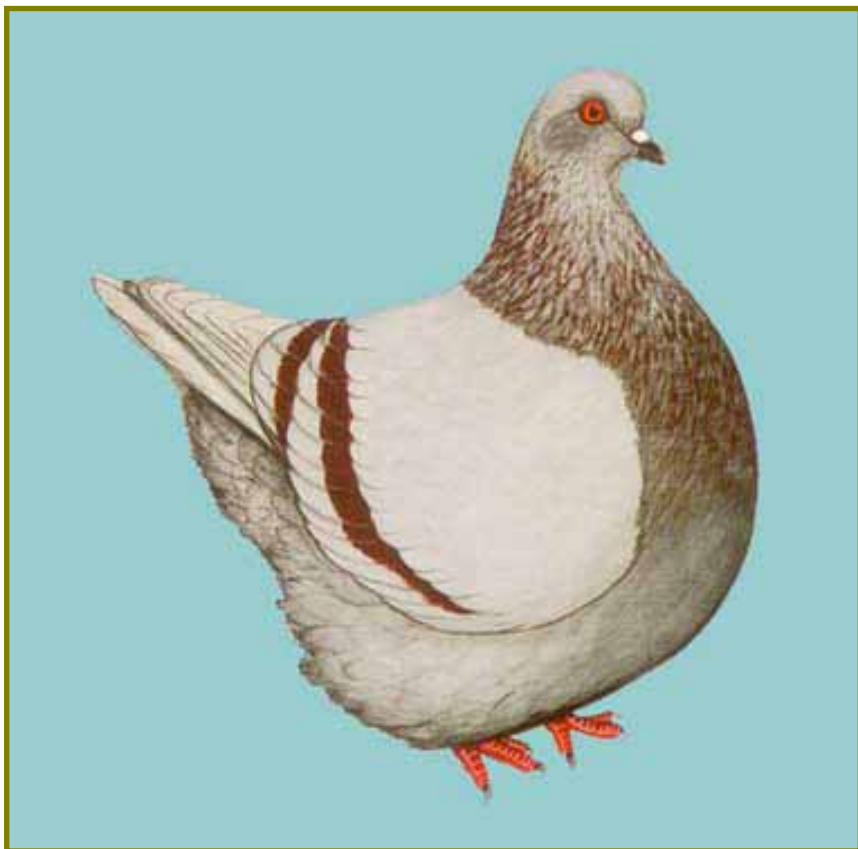
Voor meer informatie: Club Français du Cauchois, Cherbonnier Dominique, Le Bois Lavaud, 87130 La-Croisille-Briançon Frankrijk.

Mondain NL – F - GB

Behoort tot een van de oudste duivenrassen van Frankrijk, maar pas in het begin van de 20e eeuw werd begonnen met het uniform maken van het ras en het opstellen van een standaard, die in 1931 werd erkend. Hiermee werden het gekapte, het voetbevederde en het vliegende type uitgesloten. Waarschijnlijk zijn de voetbevederden thans bekend onder de Italiaanse rasnaam Romagnol.

De Mondain was volgens Buffon (1774) niet alleen in Frankrijk, maar ook in Noord Italië als

nutras zeer bekend. De naam Mondain is ontleend aan het feit dat deze duif een 'aards' bestaan had, waarmee men bedoelde, dat deze duif niet vloog; het was een 100% nutras voor de consumptie. Bovendien kon met dit ras het hele jaar worden doorgefokt. Vandaar dat de nadruk op de borstdiepte lag en dat de kop zo klein mogelijk moest zijn. Er geldt een behoorlijk gewicht voor dit ras, nl. circa 900 gram voor de duivin en een kilo voor de doffer. Uiteraard heeft de Franse standaard ook voor dit ras weer lengtematen vermeld. Van snavelpunt tot staarteinde moet dat 40 cm voor een duivin en 43 cm voor een doffer bedragen. Over de kopvorm werd reeds vermeld dat die klein is in verhouding met het lichaam. Verder dient de voorkop goed gevuld te zijn en ten opzichte van snavellijn, een

bijna rechte hoek te vormen. De benen zijn kort en bovendien worden de benen nog extra gecamoufleerd door de rijke dijbevedering. Uiteraard is de borst diep en goed bekleed met een lang borstbeen, wat onberispelijk recht moet zijn; een voorwaarde die niet altijd eenvoudig is. Door de lichaamsbreedte zullen de korte vleugels nog maar ternauwernood de rug kunnen bedekken, hetgeen wel een vereiste is.

Voor meer informatie: Club des Amis du Mondain, opgericht in november 1978 in Montluçon (France). Door samenvoeging van: Club du Mondain en Des Amis du Mondain.

President: Jack CHARONNAT, 27 avenue Pasteur, 36210 CHABRIS Frankrijk

Tel. : 0033 (0)254400489, e-mail : j.charonnat@laposte.net.

Romein NL – Romain F – Runt UK

Dit ras staat bekend als een van de grootste en zwaarste duivenrassen, met een horizontale lichaamshouding, die volgens de standaard een perfecte balans vormt, met een gelijke verdeling van lichaamsdelen voor en achter de benen. De Fransen hebben het ras uiteindelijk veredeld tot wat het nu is, maar de naam Romein doet van alles vermoeden. Volgens de literatuur ligt de oorsprong van reuzenduiven en met name van rassen die meer dan 1,5 kg wegen, in Andalusië (Spanje). Vanuit Spanje zouden die reuzenduiven, die eind 19e eeuw in de Engelse duivenliteratuur onder de naam 'Runt' bekend waren, hun weg naar Italië hebben gevonden, van waaruit ze door de Fransen werden geïmporteerd. Volgens historici is dit de reden dat dit ras de naam kreeg van een Italiaanse stad.

De Franse standaard is verrassend gedetailleerd en uitgebreid over de Romein. Met name over de vleugels, de staart en de benen, wordt uitgebreid geschreven. De kleuren waarin dit ras voorkomt zijn beperkt tot blauw zwartgeband, bruinzilvergeband en de éénkleurigen in zwart, dun, rood, wit, geel en een specifiek soort grijs 'gespikkeld' (zwart almond, ook wel Qualmond genoemd). Vervolgens wordt er in die Franse standaard een nauwkeurige omschrijving van de Romein in iedere afzonderlijke kleurslag gegeven. Zoals de verplichte

witte stuitkleur en de witte buitenvanen van de buitenste staartveren bij blauwzwart-gebanden en de bruinzilvergebanden. Opvallend is dat eraan de kleur rood en geel (voor een vormduif) hoge eisen worden gesteld. Zo mag er in het rood absoluut geen zwart voorkomen en evenzo geen blauw in het geel. Bij zwart moet de groene glans in de hals aanwezig zijn en dient het zwart op de vleugelschilden intensief te zijn. Over de grijs 'gespikkelden' wordt als nadere toelichting gegeven, dat er twee variaties bestaan, nl. wit met zwarte spatten en grijs met zwarte spatten. De wit met zwarte spatten hebben de voorkeur. Ze worden vrijwel wit geboren en worden jaar na jaar meer getekend met zwarte spatten. Bij de witte kleurslag wordt geen uitzondering gemaakt voor de oogkleur; ook die moet, net als bij de andere kleurslagen, parelkleurig zijn. Tenslotte worden er in de Franse standaard nogal wat maten en gewichten gegeven, welke uiteraard verschillen tussen doffer en duivin, maar ook tussen de verschillende kleurslagen. Dit ras is zeer populair in Frankrijk en ook in Duitsland, maar wordt in Nederland nauwelijks op de tentoonstellingen aangetroffen.

Voor meer informatie: Romain Club de France, Cros Henri, Le Cros, 34390 Saint-Julien-d'Olargues (Frankrijk)

Soutz Haube NL
Huppé de Soultz F
Crest de Soultz UK

Over de herkomst van dit ras is slechts weinig bekend. Het werd voor het eerst beschreven in 1943 en is afkomstig uit de stad Soultz die ligt in Noord Oost Frankrijk in het departement de Elzas en zou daar in het begin van de 20e eeuw zijn ontstaan uit kruisingen tussen Monniksduiven (kleurduifrasen) en de Hessische Kropper. Typisch is de naamgeving, omdat 'huppé' strikt genomen staat voor een puntkap, terwijl de huidige uitvoering van de Huppé de Soultz voorzien is van een schelpkap, die normaal bij de Fransen wordt aangeduid als Coquille. Overigens wordt de eerder genoemde kruising door andere historici, waaronder Kampschäfer, weer tegengesproken. Het ras is in Frankrijk en Duitsland zeer populair en wordt in grote getale op de shows aangetroffen. Het is een

robuuste duif met overeenkomstig zwaarder gewicht dan gemiddeld. De doffers wegen gemiddeld 700 gram en de duivinnen 600 gram. De stand is licht afhellend. In de Franse standaard wordt een hoek van 30° voor de ruglijn genoemd en de lengte van snavelpunt tot staarteinde bedraagt ongeveer 40 cm. De voorkop is gewelfd en de schelpkap met de rozetten zijn goed gevuld en ontwikkeld. Vooral aan de schelpkap, die tot een van de hoofdkenmerken van het ras behoort, worden de hoogste eisen gesteld. De hals is vol en de neiging tot wat kropvorming bij doffers wordt getolereerd, maar voor duivinnen zeker niet. De borst moet breed, goed ontwikkeld en iets opwaarts worden gedragen. Ze komen voor in de kleur blauw (ongeband, zwartgeband en zwartgekrast) waarbij opgemerkt dat dit blauw een lichte z.g. porselein blauwe kleur betreft. Verder in dominant rood geband en geel geband. En tenslotte in een driekleurige almond variëteit.

Voor meer informatie: Club Français du pigeon Huppé de Soultz, Wehrung Sylvain, 2 rue du Maire Wust, 67150 Gerstheim (Frankrijk). Tel. : 00331 (0)3.88.98.33.73.

EEN NIEUWE, UNIEKE KLEUR BIJ DE BARNEVELDERS

Door: Elly Vogelaar

De Barnevelder is een heel bekend kippenras en de meest geziene kleurslag is 'de dubbelgezoomde' (foto links) De veren zijn donker goudbruin – men zegt wel eens: de kleur van een net van de boom gevallen kastanje – met langs de rand een zwarte rand (de 'zoom') en evenwijdig daaraan, midden in de veer, nóg een zoom. (Grotere veren hebben dan nog een extra aftekening met zwart langs de veerschacht.) De zwarte zoompjes moeten groenglanzend zijn en zo strak mogelijk, zonder zwarte kleurspatjes in de goudbruine kleur te maken. De bijpassende haan is overwegend (groenglanzend) zwart van kleur, met wat kastanjebruine tekening in hals, rug, zadel en vleugeldriehoek.

Er is in Nederland nog een andere kleurslag erkend,

namelijk de blauwdubbelgezoomde; dezelfde tekening maar de zoming is blauw in plaats van zwart. De grondkleur is dezelfde bruine kleur.

Boven: Dubbelgezoomde Barnevelder.

Rechts: blauw dubbelgezoomde Barnevelder. (Foto's Aviculture Europe)

Onder: zilver zwartdubbelgezoomde hen.

Foto: Archief Kleindier Magazine.

Maar wat waren we verbaasd toen we de nieuwste creatie zagen: een zilver (zwart)

dubbelgezoomde Barnevelder kriel! Bij deze kleurslag hebben we een zwarte zoming op een zilveren (witte) grondkleur. Zoals u op de onderstaande foto's kunt zien, geeft dit een prachtige, contrastrijke tekening en het reeds behaalde resultaat is echt verbazend goed! Deze kleurslag bestaat op geen enkel ander ras in Europa, en is dus ook in geen enkel land erkend.

De maker van deze nieuwe kleurslag is Bert Beugelsdijk, een topfokker van Barnevelder- en Australorp kriel. Hij had ooit in een oud boek (1951, Van Gink, Weten & Kunnen, hoofdstuk Scheikuikens) gelezen dat er omstreeks de jaren 30 van de vorige eeuw ook 'zilveren' Barnevelders

hebben bestaan, die gebruikt werden in de scheikuikenfok. Voor zover mij bekend gebruikte men voor dit doel echter geen Barnevelders met de 'zilver'factor maar met de 'koekoek'factor. Maar wat maakt het uit. Bert had sindsdien dat idee in zijn hoofd en ging proberen die kleur te verwezenlijken. Hij is er inmiddels al een aantal jaren mee bezig en bereikte dit resultaat door middel van kruisingen met de meerzomig zilverbatrijs Wyandottekriel. Op dit moment zijn type en stand, kam en staart van de hennen al zonder meer van de Barnevelder kriel en zoals u op de foto's kunt zien is de tekening al perfect te noemen. Ook op de haantjes is niet veel meer aan te merken, al tonen ze op de foto nog wat veel zilver in hals en zadel.

Rechts: Foto Archief Kleindier Magazine.

Deze nieuwe kleurslag is overigens nog niet erkend in de Nederlandse Pluimveestandaard, maar de eerste 'stap' is al gezet: de dieren zijn voorgesteld aan het bestuur en de leden van de Barnevelder Club, die akkoord zijn gegaan met zijn plannen, want zij vinden dat de dubbelgezoomde kleurslag echt hoort bij de Barnevelder, ongeacht of die zoming op een gouden of zilveren grondkleur is.

Zodra Bert en de Club tevreden zijn met het resultaat, zullen de dieren ter erkenning gebracht worden op de Noordshow, de Bondsshow van de NHDB. Als de Standaardcommissie er dan ook mee instemt, zullen de Barnevelder krielen in deze nieuwe kleurslag opgenomen worden in de Pluimveestandaard.

We houden u op de hoogte!

**Boven: 2 krielhanen in de nieuwe kleurslag.
Rechts: 3 perfecte krielhennen.
Beide foto's: Aviculture Europe.**

Nu is het nog wachten op de fokker die de Barnevelders in de rood-witdubbelgezoomde kleurslag brengt.....

Op bezoek bij Guy Delpesch

in St. Sylvestre, departement Lot et Garonne (47) Frankrijk

Tekst en foto's: Nico van Benten

Deze fokker kende ik al langer van de tentoonstellingen, waaraan hij zowel met cavia's, sierduiven, kalkoenen als met zijn hoenderrassen deelnam. Deelname betekende dan voor hem niet alleen het insturen, hij was daar dan ook de hele show aanwezig, wat ook voor zijn echtgenote gold. Een normaal verschijnsel in Frankrijk, de show is er echt voor de vereniging en wordt door alle leden en hun gezin 'gedragen'.

Als ik op een zaterdagmiddag in juni over wat kleine departementale smalle wegen naar deze fokker onderweg ben, schijnt de zon uitbundig en is het uitgestorven op de wegen en in de kleine dorpjes die ik op mijn weg passeer. Vrijwel geen ander verkeer te bekennen, wat logisch is omdat deze uren tussen 12 uur en 2 uur 's middags, zo ongeveer als heilige uren worden beschouwd; Frankrijk soupeert en rust uit.

Toen ik op het afgesproken tijdstip van 14 uur aankwam bij de woning van Guy, werd er slechts gereageerd door de hond en drong ik, overeenkomstig het geplaatste waarschuwingsbord; "attention chien méchant" (wacht u voor de – gemene - hond), ook niet verder aan. Een half uur later teruggekomen, bleek de reden voor de afwezigheid van medische aard te zijn, omdat madame Delpesch ijlings naar het ziekenhuis moest in Villeneuve sur Lot voor een twaalftal hechtingen in haar duim, nadat ze zich had gesneden bij het openen van een conservenblik.

Enfin, de draad werd opgepakt en we doken de hokken in, nadat ik van Guy nog even had genoteerd dat hij 68 jaar oud was en sinds z'n 60ste gepensioneerd. "En passant" vertelde hij mij dat zijn contact met de hobby reeds op jonge leeftijd was ontstaan, toen hij in het gehucht Valeilles (zo'n 15 km richting Fumel) woonde waar hij opgroeide en hij zijn interesse door dieren eigenlijk al bij de geboorte had meegekregen. De plaatselijke facteur (postbode) bracht hem op 13-jarige leeftijd met de hobby in contact. Die facteur hield duiven, geen echt ras, het waren vleesduiven, die iedereen hield, ze werden 'pattu' (voetbevederde) genoemd. Hij bood Guy twee koppels van die duiven aan, wanneer hij voor hem in ruil daarvoor jonge Houtduiven wilde vangen. De deal werd gesloten en Guy ging op pad om Houtduiven te vangen, hetgeen in die jaren geen probleem was, want ze waren er in grote aantallen. Gewoon een kwestie van jonge piepers in een nest lokaliseren, die hij daarna met een touwtje aan de poot in het nest vastbond, waarna ze door de ouderdieren gewoon werden doorgevoerd tot ze groot genoeg waren om zelf te eten en Guy ze kon meenemen. Op de dag dat de ruil zou plaatsvinden toog Guy met een jute zak waarin hij de vier gevangen Houtduiven had zitten, naar de postbode, maar wat een nare ervaring was dat nu. De duiven waren door gebrek aan lucht en mogelijk door de stress, in de zak gestikt. Dus viel het hele plan in duigen en Guy ging met tranen in zijn ogen terug naar huis, waar zijn ouders hem opvingen en er vervolgens toch nog voor zorgden dat hij een koppel duiven van de postbode kreeg.

Columba palumbus
Houtduif.
Foto's: Dirk de Jong

Links: Bij de ingang van het dorp St. Sylvestre, staat een prachtige gerestaureerde duiventoren.

Onder: Het glooiende afwisselende landschap van de Quercy, waar het geboortehuis van Guy stond.

Via die postbode en de vereniging begon voor hem een prachtige hobby, waarbij voor hem het accent daarna wel meer op de hoenders kwam te liggen.

Grote hoenders uiteraard, waarmee hij een bijzondere band had.

Op dit moment heeft hij het fokseizoen beëindigd. De drie fokhanen, van ieder ras één, worden apart gehouden en laten zich door Guy, zonder enige vorm van schuwheid of agressiviteit gewoon uit het hun hok pakken en door hem voor de foto op een tafel neerzetten. Achtereenvolgens zijn dat een Sussex haan, een Plymouth Rock haan en een Bielefelder haan, die van hem de bijnaam Napoleon had gekregen. Tijdens het gesprek blijkt dat Guy juist aan zijn favorieten en meest succesvolle dieren een bijnaam gaf en dat zo'n kampioen dan als mascotte mag 'blijven'. Zo bleef 'Mario' de Maranskampioenshaan tot zijn dood bij Guy, waaraan hij nu, na enkele jaren, nog steeds met de nodige emoties terugdenkt.

Rechts: De Kampioens Plymouth Rock haan. De stamvader van dit moment.

Onder: Sussex haan Grijs Zilver.

Links: Bielefelder haan.

Rechts: Sussex columbia hennen van 2007.

Ruime hokken en uitlooppennen, aan ruimte is hier geen gebrek. Zijn volières hebben een gezamenlijke oppervlakte van 20 x 30 meter, hebben stevige wanden, zijn op een hoogte van 2 meter met netten overspannen en op de grond liggen roosters van zwaar profiel metaal op een betonnen fundering, waardoor vossen en zelfs ratten of andere roofdieren geen enkele kans hebben om bij hem binnen te komen.

Guy heeft links en rechts burens op een afstand van 100 meter, dus zijn er geen problemen met hanengekraai en bovendien reageert madame Delpech heel verbaasd toen ik daarnaar informeerde; "ici c'est la campagne!" (het is hier platteland).

Links: Sussex kloek met kalkoen kuikens van de 'Bronzé Amérique', zoals die in Frankrijk wordt genoemd.

Onder: De ouderdieren, haan en hen van de 'Bronzé Amérique'.

Guy gaat jaarlijks met een selectie van zijn beste dieren naar een aantal regionale shows. Zoals in Bergerac (33) Dordogne, Condom (32) Gers, Valance d'Agen en Montauban (82) Tarn et Garonne, Limoge (87) Haut Vienne.

Talrijke ereprijsen sleepte hij in de afgelopen jaren in de wacht, maar iedereen die geïnteresseerd is kan bij hem langskomen voor tekst en uitleg. En hij is altijd bereid om beginnende fokkers aan goed materiaal te helpen.

Links: Deze prijs won Guy met een Plymouth Rock haan in 2004 op de show van Valence d'Agén, waar zijn haan beste van de show werd

Onder: Overall bekens en ereprijsen, de oogst van jaren showen.

Rechts: Guy Delpech hier met een Texan doffer. Een zeer populair duivenras in Frankrijk. Het bijzondere aan dit ras is dat het z.g. 'autosex' is. De doffers zijn namelijk altijd wit, met iets kleur in de hals. Dat wordt veroorzaakt door de faded factor die bij de doffers tweemaal aanwezig is, terwijl de duivinnen gekleurd zijn met een enkele faded factor, waardoor de kleur iets waziger is.

Onder: In deze volières lopen de jonge Marans en Plymouth Rocks van dit jaar.

Links: een blik in de afdeling met Texans. Een ras wat de laatste jaren enorm populair voor de show is geworden, maar uiteraard speelt de duivenconsumptie hier een grote rol. Op de foto is duidelijk een zwarte en blauw duivin te zien, terwijl de wit gekleurden Itijd doffers zijn, zoals hierboven al aangegeven.

Onder: Broedhokken van de Coburger Leeuwerik. Een ander zeer populair vormduifras in Frankrijk. Zoals u ziet zijn een aantal broedcompartimenten reeds afgesloten.

Links: Een broedende Coburger Leeuwerik. Blauwzilver ongeband.

Linksonder en onder: De buitenvolière van de Coburger Leeuwerikken

Links: Mooiste van de show, met een Bronzé Amérique Kalkoen, tijdens de show van Valence d'Agen (82) in 2006.

De kalkoenen gaan bij Guy 's nachts niet naar binnen, zij blijven buiten in de volière onder een afdak en voelen zich daar goed bij.

Niet gefotografeerd zijn de konijnen van Guy, omdat die eigenlijk niet voor de show, maar voor de consumptie zijn. Wat dat betreft, leeft men hier dicht bij de natuur.

Maar de enkelgekruide driekleur Cavia's, waarvan hij er toch wel 'n stuk of 50 had, heb ik wel vastgelegd.

Links: Enkelgekruide driekleur Cavia's van Guy Delpech.

Onder: Eigengemaakte effectieve voer-silo's. Deze stonden bij de duiven, die de keus hadden uit Franse maïs, groene erwten en pellets (geperst allesbevattend kippenvoer).

De manier van dieren houden in Frankrijk is anders dan bij ons. Ook op de tentoonstellingen gaat het er een stuk gemoedelijker aan toe. Hoofdzaak is het plezier wat men met elkaar aan het houden van kleindieren beleeft. Er worden ook altijd gezamenlijke maaltijden op die shows georganiseerd, voor deelnemers en bezoekers. Tijdens mijn laatste bezoek aan de show van Bergerac, stond de secretaresse van de show, bij de entree, uit de bezoekers, nog medewerkers te selecteren. De voorzitter van de Vereniging uit Bordeaux, werd vriendelijk verzocht om het verkoopbureau op zich te nemen en de echtgenote van mijn Franse kennissen, mocht direct doorlopen naar de keuken.

Guy is lid van meerdere verenigingen, maar 'zijn' vereniging is SACCA, wat staat voor; **Société d'Aviculture Colombiculture Cuniculture d'Aquitaine.**